

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

**ЗАПОВЕД**

**№ РД ..... 09-1429 / 16.09.2004 г.**

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл.13, ал.1 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от ППЗНП, чл.7 и чл.17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общеобразователния минимум по класове, етапи и степени на образование

**УТВЪРЖДАВАМ**

учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет Перспектива за професия – код 211010 Художник-изпълнител от професионално направление - код 211 Изобразителни изкуства.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2004/05 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Юлиян Наков- зам.-министър.



**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

**УЧЕБНА ПРОГРАМА**

за задължителна професионална подготовка

**по**

**ПЕРСПЕКТИВА**

утвърдена със Заповед № РД. 09...1423/16.09...2004 г.

**ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: код 211 ИЗОБРАЗИТЕЛНИ  
ИЗКУСТВА**

**ПРОФЕСИЯ: код 211010 ХУДОЖНИК-ИЗПЪЛНИТЕЛ**

**СПЕЦИАЛНОСТ: код 2110101 ЖИВОПИС**

**код 2110102 СТЕНОПИС**

**код 2110103 ГРАФИКА**

**код 2110104 СКУЛПТУРА**

**код 2110105 РЕКЛАМНА ГРАФИКА**

**код 2110108 ХУДОЖЕСТВЕНА ТЪКАН**

**код 2110110 ИКОНОПИС**

**код 2110111 ИЛЮСТРАЦИЯ И ОФОРМЛЕНИЕ**

**НА КНИГАТА**

**С О Ф И Я, 2004 г.**

## **I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА**

Учебната програма е предназначена за всички професии в които по учебен план е включен учебният предмет **Перспектива**.

Съдържанието на учебния предмет разкрива възможности за създаване на умения при изобразяване на обекти в пространството /интериорно и екстериорно/ при спазване законите на линейната перспектива.

Обучението по **Перспектива** е във взаимовръзка с учебните предмети от общата отраслови и специфична професионална подготовка: **Рисуване, Физика, Цветознание, както и Математика**.

Формирането на професионалните компетенции по учебния предмет е на основата на усвояване на специфичните понятия и правила, както и на базата на развитието на пространственото мислене.

Голямата по обем и разнообразна по съдържание информация, както и изискванията за изграждане на практически умения за рисуване и чертане, налагат обучението да се провежда в специално оборудван кабинет. Обучението изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали и примери от история на изобразителното изкуство и материалната култура на човечеството.

## **II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ-ПЕРСПЕКТИВА**

Обучението по предмета има за цел чрез усвояване на основните закономерности на линейната перспектива учениците да придобият умения за изграждане на триизмерно пространство.

За постигането на основната цел е необходимо изпълнението на следните подцели.

- Придобиване знания и умения за построяването на геометрични тела в перспективен изглед с една и две убежни точки.
- Придобиване знания и умения за построяване на хвърлени сенки при различните видове осветление.
- Придобиване на знания и умения за пространствено мислене за изграждане на архитектурна композиция с цвят.

## **III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ:**

IX клас      I срок 18 седмици по 2 часа - 36 часа

## **IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:**

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел са записани минималният брой часове и необходимите теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела.

За постигане целите на обучението учителите да разпределят учебните часове за нови знания и упражнения.

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой часове
1.	<b>Раздел I. Перспективата като способ за отразяване на пространството в рисунката</b>	2
2.	<b>Раздел II. Физиологична оптика</b>	2
3.	<b>Раздел III. Перспективни явления</b>	2
4.	<b>Раздел IV. Елементи на линейната перспектива</b>	6
5.	<b>Раздел V. Перспективни равнини</b>	4
6.	<b>Раздел VI. Перспективни промени на правите линии</b>	4
7.	<b>Раздел VII. Перспективни промени на окръжността</b>	8
8.	<b>Раздел VIII. Светлосяянката като средство за обемно и пространствено изграждане на рисунката</b>	8

**Раздел I. Перспективата като способ за отразяване на пространството в рисунката**

Тема 1. Историческо развитие - теоретици в областа на перспективата.

Тема 2.Форми за прилагане на перспективните закони-наблюдателна и конструктивна перспектива.

**Раздел II. Физиологична оптика**

Тема 1.Човешкото око - физиологично-оптичен апарат.

**Раздел III. Перспективни явления**

Тема 1. Определения.

Тема 2. Линейна и въздушна перспектива.

**Раздел IV. Елементи на линейната перспектива**

Тема 1. Зрителни лъчи,поле на зрението.

Тема 2. Точка на зрението,ъгъл на зрението.

Тема 3. Дистанция, главен лъч, конус на зрението.

**Раздел V. Перспективни равнини**

Тема 1. Картинна равнина.

Тема 2. Основна равнина.

Тема 3. Главна вертикална равнина.

Тема 4. Главна хоризонтална равнина.

**Раздел VI. Перспективни промени на правите линии**

Тема 1. Видове - фронтални и нефронтални.

Тема 2. Убежна точка.

Тема 3. Видове фронтални и нефронтални прави линии.

**РазделVII. Перспективни промени на окръжноста**

Тема 1. Окръжноста във фронтално положение.

Тема 2. Окръжноста в нефронтално положение.

**Раздел VIII. Светлосяянката като средство за обемно и пространствено изграждане на рисунката**

Тема 1. Фактори, влияещи на степента на осветеност.

Тема 2. Осветеност и яркост.  
Тема 3. Светлосянка.  
Тема 4. Светлосянка .на ръбести предмети.  
Тема 5. Светлосянка на обли предмети.

#### **V.ОЧАКВАНЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО.**

**В края на обучението учениците трябва :**  
**да знаят:**

- ∅ основните закони за правилно изграждане на триизмерно пространство;
- ∅ особеностите и възможностите на различните видове осветление;
- ∅ закономерностите на изграждане на триизмерно пространство с цвят;

**да могат да:**

- ∅ построяват правилно геометрични тела при различни перспективни изгледи;
- ∅ избират нужното осветление за получаване на определени сенки /хвърлени и собствени/;
- ∅ с помощта на цветови нюанси да изграждат необходимото триизмерно пространство;
- ∅ прилагат знанията по перспектива в специфичната професионална подготовка.

#### **VI. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ**

Николай Томов - учител в ПГ за сценични кадри- гр. Пловдив  
Емилия Арабаджиева - учител в ПГ за сценични кадри – гр.Пловдив  
Петя Минекова- учител в ПГ по пластични изкуства"Акад. Дечко Узунов"-  
гр.Казанлък

#### **VII.ЛИТЕРАТУРА**

- 1.Димчев,В.; С.Романов, Рисуване и изобразително изкуство. ДИ Народна просвета. София. 1980
- 2.Димчев,В Методика на изобразителното изкуство. Просвета. София. 1993